

CONCEPTELE DE „LATIN” (ROMANIC) / „NELATIN” (AUTOHTON) ÎN GÂNDIREA LUI LUCIAN BLAGA

ION T. ALEXANDRU

Concetti “latino” (romanico) / “non-latino” (autoctono) nel pensiero di Lucian Blaga

La relazione sottolinea la modernità del pensiero di L. Blaga, attuale anche nel secolu XXI, dal punto di vista dei concetti: “latino” / “non-latino”, tanto controversati nella congiunzione con la storia e la cultura, generalmente con la spiritualità del populo romeno. Il nostro commento è sostenuto, per primo, dall’articolo-studio *La rivolta del nostro fondo non-latino* (1921), dove il grande scrittore e filosofo della cultura romena ha un’atteggiamento equilibrato, complementare, ragionevole. Così, desiderando sottolineare la tradizione mitologica ed il nostro fondo autoctono, non addotta mai l’autoctonismo, il dacismo ecc., esacerbato (come, per esempio, N. Densușianu, nel libro *Dacia preistorică*, 1913), ma neanche il latinismo di Ath. M. Marienescu ecc. Al contrario, L. Blaga ci dimostra come sul nostro sottostratto autoctono si è sviluppata una vera romanità orientale, benefica per noi stessi, ma anche per la grande romanità occidentale.

Parole-chiave: *romanico, autoctono, latino, Getica, Zamolxe*

Cuvinte-cheie: *romanic, autohton, latin, Getica, Zamolxe.*

Ne propunem să relevăm, în spațiul limitat acordat, modernitatea gândirii lui L. Blaga, actuală și în secolul XXI, în privința mult discutatele și disputatelele concepte de *latin* (romanico) / *nelatin* (autohton), în legătură cu istoria și cultura, în general, cu spiritualitatea poporului român. Considerațiile noastre se bazează pe articolul-studiu, l-am putea numi chiar program, *Revolta fondului nostru nelatin* (1921), publicat de L. Blaga în perioada interbelică, insuficient valorizat atât la momentul apariției sale, cât și în zilele noastre.

Astfel, „filosoful-poet – poetul-filosof”¹ adoptă o atitudine exegetică demnă de luat în seamă, nu exclusivistă, ci una complementară, moderată, nesituându-se pe niciuna dintre pozițiile extreme, exagerate: nici a latinismului, după Școala Ardeleană, nu întâmplător denumită și „latinistă”, nici a autohtonismului, dacismului.

¹ Tănase 1977.